

Bilim Ağacı Vakfı
Mentorluk Programı Değerlendirme Raporu

08.08.2022

8 Ağustos 2022, Pazartesi

Sn. Bilim Ağacı Vakfı Yönetim Kurulu üyeleri,

Pilot uygulaması gerçekleştirilen Bilim Ağacı Mentorluk Programı'nın değerlendirmesi **EMCC Global** (European Mentoring and Coaching Council – Avrupa Mentorluk ve Koçluk Konseyi) **ISMCP (International Standards for Mentoring and Coaching Programmes) standartları** çerçevesinde gerçekleştirilmiştir.

Değerlendirme sürecinde, program yer alan mentor ve mentilerin doldurdıkları değerlendirme ölçeklerinden ve 20.07.2022 tarihinde mentorlarla gerçekleştirilen odak grubu çalışmasında elde edilen çıktılardan yararlanılmış; bunlar neticesinde elde edilen bulgular ve gelişim önerileri 05.08.2022 tarihinde program yönetim ekibi ile gerçekleştirilen değerlendirme toplantısında paylaşılmıştır.

Son haline getirilen değerlendirme raporu bilgilerinize sunulmuştur.

Selin Üstüner Ertuğ, MSc., ATC, BPC, EQAC, EIA Senior Practitioner
İş Ortağı, Profesyonel Koç

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/in/selin-ustuner/>

Evolve Leadership and Coaching | Evolve Liderlik ve Koçluk Eğitim Danışmanlığı

www.evolve.com.tr

İÇERİK:

MENTORLUK PROGRAMI DEĞERLENDİRME RAPORU	3
I. EMCC ISMCP STANDARTLARI.....	3
II. BİLİM AĞACI VAKFI MENTORLUK PROGRAMI DEĞERLENDİRMESİ.....	3
1.AMACIN NETLİĞİ:.....	4
1.1.Değerlendirme:.....	4
1.2.Öneriler:	5
2.KATILIMCILAR VE PAYDAŞLARIN EĞİTİMİ VE BİLGİLENDİRİLMESİ:.....	5
2.1.Değerlendirme:.....	5
Mentor ve Menti Eğitimi:	6
Mentornity Programı Eğitimi:	6
Program Süresince Yapılan Bilgilendirmeler:.....	7
2.2.Öneriler:	8
Eğitimler & Gelişim Buluşmaları	8
Dokümantasyon & İletişim	8
3.SEÇME VE EŞLEŞTİRME SÜREÇLERİ:.....	9
3.1.Değerlendirme:.....	9
3.2.Öneriler:	10
4.ÖLÇME VE GÖZDEN GEÇİRME İÇİN ETKİLİ SÜREÇLER:	10
4.1.Değerlendirme:.....	10
4.2.Öneriler:	11
5.ETİK VE ÖZEN GÖSTERME YÜKÜMLÜLÜĞÜNDE YÜKSEK STANDARTLAR:.....	12
5.1.Değerlendirme:.....	12
5.2.Öneriler:	13
6.PROGRAM İDARE SÜRECİ/SİSTEMLERİ İÇERİSİNDE KATILIMCILARIN DESTEKLENMESİ:	13
6.1.Değerlendirme:.....	13
6.2.Öneriler:	14

MENTORLUK PROGRAMI DEĞERLENDİRME RAPORU

I. EMCC ISMCP STANDARTLARI

Pilot uygulaması gerçekleştirilen Bilim Ağacı Mentorluk Programı'nın değerlendirmesi EMCC Global (European Mentoring and Coaching Council – Avrupa Mentorluk ve Koçluk Konseyi) ISMCP (International Standards for Mentoring and Coaching Programmes) standartları çerçevesinde gerçekleştirilmiştir.

Bu standartlar aşağıda paylaşılmıştır:

1. Amacın Netliği,
2. Katılımcılar ve Paydaşların Eğitimi ve Bilgilendirilmesi,
3. Seçme ve Eşleştirme Süreçleri,
4. Ölçme ve Gözden Geçirme İçin Etkili Süreçler,
5. Etik ve Özen Gösterme Yükümlülüğünde Yüksek Standartlar,
6. Program İdare Süreci/Sistemleri İçerisinde Katılımcıların Desteklenmesi

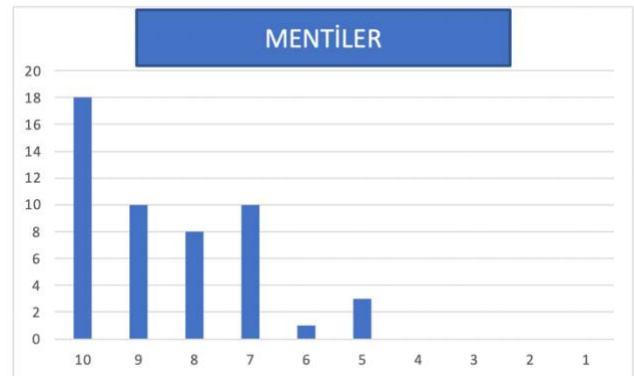
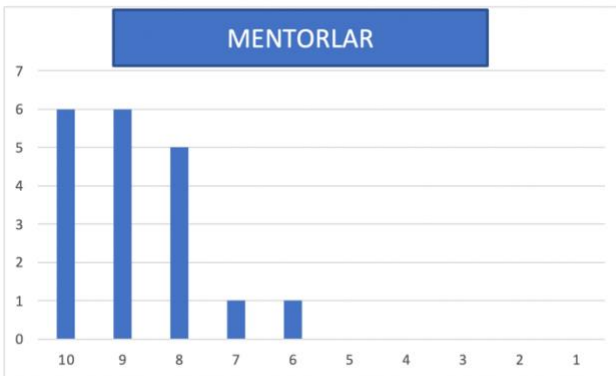
Raporun ilerleyen bölümlerinde, her bir standart kapsamında değerlendirme kriterleri detaylandırılacak; programın bu kriterleri hangi ölçüde karşıladığına dair değerlendirmeler, iyileştirme önerileri ile birlikte paylaşılacaktır.

II. BİLİM AĞACI VAKFI MENTORLUK PROGRAMI DEĞERLENDİRMESİ

Bilim Ağacı Vakfı Mentorluk Programı pilot uygulaması, yirmi beş (25) mentor ve elli üç (53) mentinin katılımı ile gerçekleşmiştir.

Program sonunda mentor ve mentiler ile paylaşılan değerlendirme ölçeklerinde, katılımcılardan programa dair genel memnuniyetlerini 1-10 arasında, 10 en yüksek, 1 en düşük olacak şekilde değerlendirmeleri istenmiştir.

Gelen dönüşler ışığında, programın katılımcılarda genel anlamda memnuniyet yarattığı ve fayda sağladığı görülmektedir:

1. AMACIN NETLİĞİ:

- ▶ Programın amacı, vizyonu, hedef kitlesi ve stratejik hedefleri net olarak tanımlanmış mı?
- ▶ Hedeflenen çıktılar ve program ile yaratılmak istenen fayda ve etki net olarak tanımlanmış mı?
- ▶ Program amaç ve hedefleri ile uyumlu olmak koşulu ile, katılımcıların kendi anlam ve hedeflerini hayata geçirmelerine imkan sağlanıyor mu?

1.1. Değerlendirme:

Program **amacın netliği standardını karşılamaktadır**. Bununla birlikte, program yönetim ekibi ile yapılan değerlendirme toplantısında paydaşları destekleme amacıyla eklenebilecek hedefler ve süreç tasarımı konusunda atılabilecek adımlar olduğu görülmüştür.

- ▶ Programın amacı, hedef kitlesi ve stratejik hedefleri net olarak tanımlanmış, yaratılmak istenen etki ve tüm katılımcılar için ön görülen fayda değer önerisi olarak belirtilmiş; Bilim Ağacı Vakfı Web sitesinde web sitesinde “Mentorluk” için özel olarak hazırlanmış bölümde, Program Yönergesi içerisinde ve programın sosyal medya duyuruları kapsamında paylaşılarak katılımcıların bilgisine sunulmuştur.
- ▶ Mentorlar ile yapılan odak grubu çalışmasında, bazı mentorlar görüşmelerin yapılandırılması ihtiyacını paylaşmışlardır. Bu ihtiyaç, mentorlardan gelen program değerlendirme ölçekleri sonucunda da görülmektedir

MENTOR

- ▶ Mentor ve mentilerden gelen değerlendirme ölçeği yanıtları, programın amacının katılımcılar nezdinde açık ve net olduğunu göstermektedir.

MENTOR

MENTİ

1.2. Öneriler:

- ▶ Akran mentorluğu uygulamasından yararlanılabilir. Bunun için iki (2) yol izlenebilir:
 - Akran mentorluğu ayrı bir mentorluk süreci olarak kurgulanabilir ve Bilim Ağacı Vakfı Mentorluk sürecinin bir alt dalı olarak sürdürülebilir veya;
 - Mentilerin 1-1 mentorluk sürecine adaptasyonunu hızlandırmak ve mentorları ile başlayacakları ilişkiye daha kendilerinden emin ve güvenli girmelerini desteklemek amacıyla, süreç başında bir menti grubu buluşması düzenlenebilir, bir önceki dönem mentilerinden kişiler “akran mentoru” olarak bu buluşmalarda deneyimlerini paylaşabilir ve yeni mentilerin sorularını yanıtlayabilir.
- ▶ Görüşmelerin konu başlıklarının önceden belirlendiği mentorluk süreci uygulamaları mevcuttur. Bu, hedefler ve ihtiyaç doğrultusunda program yönetim ekibinin vereceği bir karardır. Görüşme başlıklarının belirlenmesi, özellikle fazla deneyim sahibi olmayan mentorlara kolaylık ve rahatlık sağlamakla birlikte, kısıtlayıcı etki de yaratabilmektedir.
- ▶ Yapılandırma ihtiyacını da dikkate alarak şu şekilde ilerlemeyi önerebiliriz:
 - İlk ve ikinci görüşmelerin başlıkları belirlenebilir ve bu görüşmeler yapılandırılabilir.
 - İlk görüşmenin içeriği tanışma, ilişki çerçevesinin belirlenmesi ve mentorluk anlaşmasının yapılması olarak kurgulanabilir ve katılımcıların takip edebileceği bir şablon (check-list) hazırlanabilir.
 - İkinci görüşme değerler ve güçlü yönlerin çalışıldığı bir görüşme olarak kurgulanabilir, mentorların kullanabilecekleri araçlar önden kendileriyle paylaşılır.
 - Sonrasında kalan görüşmeler, serbest olarak, mentinin gelişim hedefi doğrultusunda yine mentinin belirlediği gündem ile ilerler. Her görüşmede, mentorların takip edebileceği standart görüşme adımları (mentorluk eğitiminde paylaşılmış olan model) izlenebilir.

2. KATILIMCILAR VE PAYDAŞLARIN EĞİTİMİ VE BİLGİLENDİRİLMESİ:

- ▶ Tüm katılımcılar ve paydaşlar mentorluk kavramını ve süreçte kendi rol ve sorumluluklarını net olarak anlıyor mu?
- ▶ Katılımcılar mentor ve menti olarak süreçte hangi becerileri kullanmaları ve hangi davranışları sergilemeleri gerektiğini biliyor mu? İlgili durumlarda bu konudaki gelişim ihtiyaçlarını fark etmelerine imkan tanınıyor mu?
- ▶ Katılımcılar (mentorlar & mentiler) hem süreç bilgilendirmesinin olduğu, hem de mentorluğa dair bilgilendirildikleri bir eğitim alıyorlar mı? Bu eğitimlerde teorik bilgilendirmenin yanı sıra uygulama & beceri geliştirme imkanı buluyorlar mı?
- ▶ Programda yer aldıkları sürece, katılımcılara öğrenme ve gelişim desteği sunuluyor mu? Rehber ve dokümanlarla, farklı öğrenme materyalleri ile destekleniyorlar mı?

2.1. Değerlendirme:

Program, katılımcılar ve paydaşların eğitimi ve bilgilendirilmesi konusunda temel standartları sağlamakla birlikte, gelişim için atılabilecek adımlar mevcuttur.

Mentor ve Mentî Eğitimi:

- ▶ Bilim Ağacı Vakfı, pilot uygulama sürecinin başlangıcında mentorlar için iki (2) saat, mentiler için (2) saat olmak üzere iki (2) ayrı eğitim oturumu düzenlemiştir. Bu eğitimlerde:
 - Bilim Ağacı Mentorluk sürecine dair bilgilendirme yapılmış;
 - Mentorluğa dair temel kavramlar, rol ve sorumluluklar, EMCC mentorluk yetkinlikleri, mentorluk sürecinde etik davranış çerçevesi ve gizlilik prensipleri paylaşılmış,
 - Derin Dinleme, güçlü sorular sorma, yansıtma, şekillendirici geribildirim verme ve takdir gibi mentorluk becerilere dair bilgilendirme yapılmıştır.
- ▶ Eğitimlerdeki süre kısıtı sebebiyle format bilgilendirme ve teorik paylaşım ile sınırlı kalmış; katılımcıların uygulama yapma ve/veya deneyim paylaşımı yapma imkanı olamamıştır.
- ▶ Program değerlendirme ölçeğinde eğitime dair değerlendirme yapımları yalnızca mentorlardan istenmiş, mentilere böyle bir soru sorulmamıştır. Mentorların büyük bir bölümü eğitimi yararlı bulduklarını paylaşmıştır.

MENTOR

Mentornity Programı Eğitimi:

- ▶ Program süresince kullanılması istenen Mentornity programına ilişkin bir eğitim de, yine süreç başında katılımcılara verilmiştir.
- ▶ Mentorlarla yapılan odak grup çalışmasındaki paylaşımlar, Mentornity programını kullanmakta genel olarak zorluk yaşandığını ve programa ilişkin daha detaylı bilgilendirme ve destek ihtiyacı bulunduğunu ortaya koymuştur.
- ▶ Program değerlendirme ölçeğinde Mentornity eğitime dair değerlendirme yapımları yalnızca mentorlardan istenmiş, mentilere böyle bir soru sorulmamıştır:
- ▶ Değerlendirme ölçeğinde mentorlardan gelen yanıtlar iki noktaya dikkat çekmektedir:
 - Mentorların bir bölümünün Mentornity konusunda teknik bilgi anlamında daha fazla desteğe ihtiyacı bulunmaktadır.
 - Bir kısmı ise bu konuda daha fazla eğitimi “kesinlikle istemediğini” paylaşmıştır. Kullanımdaki sıkıntılar da düşünüldüğünde, Mentornity programının neden kullanıldığının, amacının ve yaratması ön görülen faydanın mentorlar tarafından tam anlaşılmamış ve/veya içselleştirilmemiş olduğu düşünülmektedir.

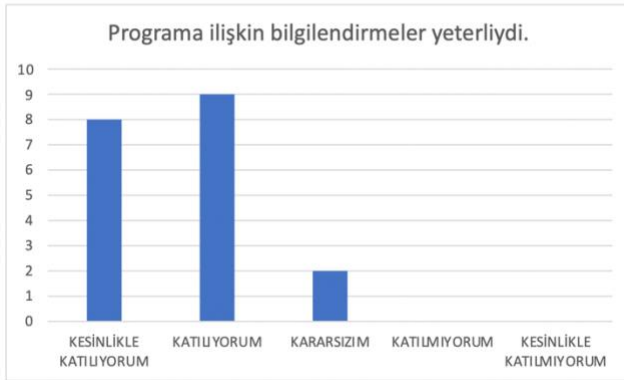
MENTOR

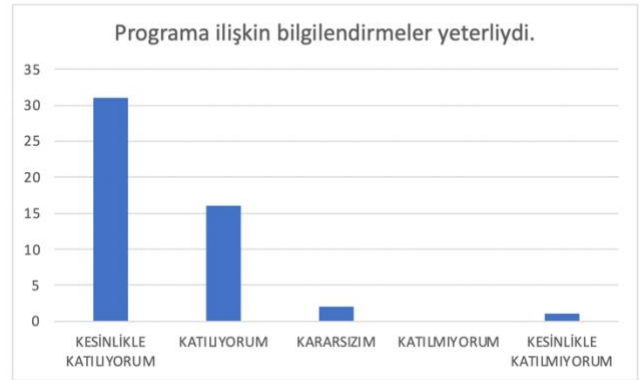
Program Süresince Yapılan Bilgilendirmeler:

- ▶ Program web sayfasında yer alan Program Yönergesi, programla ilgili net ve detaylı bilgi vermektedir. Buna ek olarak, Word dokümanı olarak hazırlanmış bir Program Rehberi bulunmaktadır. Bu dokümanın, katılımcılarla paylaşılmadığı bilgisi alınmıştır.
- ▶ E-posta yoluyla yapılan bilgilendirmeler ve hatırlatmalar ile katılımcıları yolda tutmak ve sürecin verimli ve etkin bir şekilde ilerlemesini sağlamak amaçlanmaktadır.
- ▶ Mentor ve mentilerden gelen değerlendirme ölçeği yanıtları, program süresince yapılan bilgilendirmelerin katılımcılar nezdinde yeterli bulunduğunu göstermektedir.

MENTOR

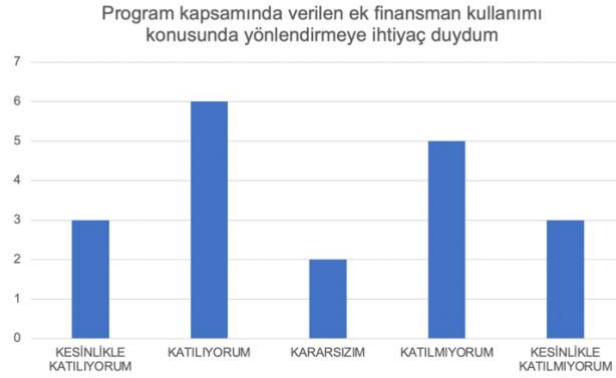

MENTİ

- ▶ Bununla birlikte, program kapsamında mentörlere mentilerin gelişimi için kullanılmak üzere verilen ek finansman uygulamasına dair bir kafa karışıklığı olduğu ve daha net bilgilendirme ve yönlendirmeye ihtiyaç duyulduğu görülmektedir:

MENTOR

2.2. Öneriler:

Eğitimler & Gelişim Buluşmaları

- ▶ Hem mentorlar hem de mentiler için süreç başında verilen mentorluk eğitimi daha uzun süreli olacak şekilde, teorik bilgi ve süreç bilgilendirmesinin yanı sıra uygulama imkanı da sağlayan bir içerik ve format ile düzenlenmesi önerilmektedir.
- ▶ Süreçte katılımcılar açısından net olmadığı anlaşılan unsurların eğitim içerisinde netleştirilmesi önerilmektedir: İlk adımı atma ve takip sorumluluğunun mentide olması vb.
- ▶ Menti eğitimi içerisinde, mentilerin süreç takip sorumluluğunu üstlenmelerini engelleyen olası kaygı ve düşüncelerin paylaşılmasına alan açılacak bir bölüm olması yararlı olur.
- ▶ Mentornity konusunda daha kapsamlı bir eğitim yapılması, bu eğitim içerisinde Mentornity kullanmaktaki amacın ve katılımcılara sağlaması ön görülen faydanın altının çizilmesi önerilmektedir. Sonrasında birkaç kez gerçekleşecek soru-cevap buluşmaları düzenlenmesi de destekleyici olacaktır.
- ▶ Hem mentorlar hem de mentiler için bir program döneminde ikişer (2) veya üçer (3) kez olacak şekilde “Deneyim Paylaşımı ve Gelişim Buluşmaları” organize edilebilir. Bu buluşmalar:
 - Süreçte nelerin yolunda gittiği ve nerelerde zorlanıldığına ilişkin geribildirim almayı,
 - Katılımcıların programa ve süreç tasarımına dair önerilerini duymayı,
 - Katılımcıların kendi deneyimlerini paylaşmalarını ve böylece grup öğrenmesinin gerçekleşmesini sağlayacaktır.

Dokümantasyon & İletişim

- ▶ Program web sayfasında yer alan Program Yönergesine ek olarak, Word dokümanı olarak hazırlanmış Program Rehberi'nin içeriğinin geliştirilerek katılımcılarla paylaşılması önerilmektedir.
- ▶ Süreçte kullanılacak kaynak ve yönlendirmeler (okuma, video, ipuçları, görseller vb.) hazırlanıp:
 - E-posta ile belirli aralıklarla katılımcılarla paylaşılabilir,
 - Mentornity platformuna da yüklenerek katılımcıların erişimine açılabilir,
 - Sosyal medya hesaplarından paylaşılabilir.

- ▶ Mentornity platformunu daha etkin kullanmak için pratik/hatırlatıcı dokümanlar & görseller hazırlanabilir.
- ▶ E-posta hatırlatmalarının içerikleri ve gönderim sıklığı yeniden değerlendirilebilir. Uzun metinlerin okumayı zorlaştırdığı, çok sık gönderilen e-postaların bir süre sonra dikkate alınmamaya başladığı göz önünde bulundurularak bir planlama yapılması önerilir.
- ▶ Program kapsamında mentörlere mentilerin gelişimi için kullanmak üzere verilen ek finansmanın ne şekilde, hangi alanlarda kullanılabileceğine dair, somut örnekler verilerek daha net bilgilendirme ve yönlendirme yapılması önerilir. Hem program dokümantasyonunda hem de program iletişimde (e-posta, sosyal medya) bu netliğin sağlanması yararlı olur.

3. SEÇME VE EŞLEŞTİRME SÜREÇLERİ:

- ▶ Mentor ve menti seçme kriterleri nelerdir?
- ▶ Eşleşme kriterleri ve yöntemi nedir?
- ▶ Bu kriter ve yöntemlerin hem programın amaç ve hedeflerine uygunluğu, hem de katılımcıların bireysel ihtiyaçlarına uygunluğu nasıl gözetiliyor?
- ▶ Bu kriter ve yöntemler tüm paydaşlar tarafından biliniyor mu?
- ▶ Mentor ve mentilerin eşleşmelerde söz/seçim hakkı var mı?
- ▶ Birden fazla mentor/menti ile eşleşmelerde nasıl ilerleneceği belirli mi?
- ▶ Arzu edildiği şekilde ilerlemeyen eşleşmeler nasıl ele alınıyor? Eşleşmeleri bozma, yeni eşleşme yapma imkanı var mı?

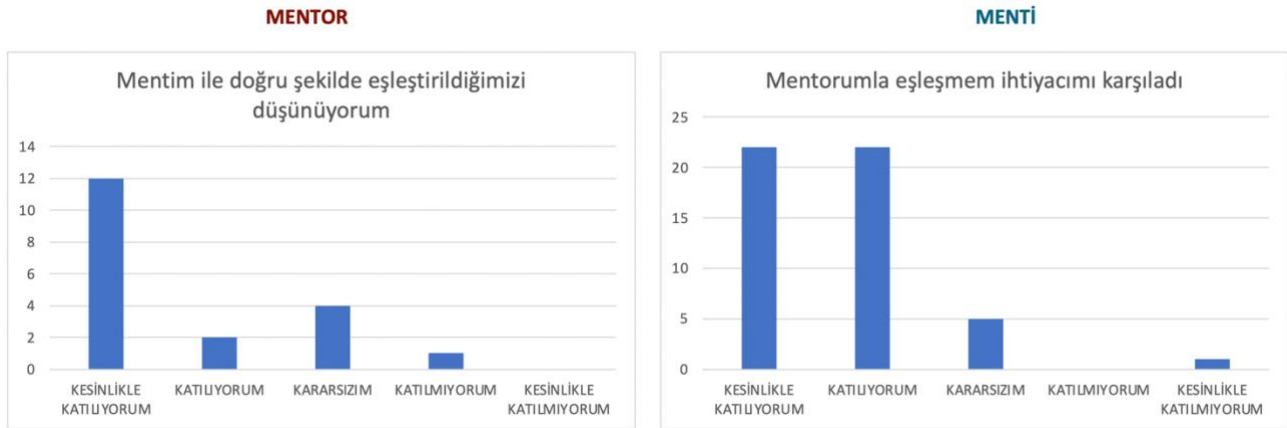
3.1. Değerlendirme:

Program, seçme ve eşleştirme süreçleri konusunda standartları genel olarak sağlamakta birlikte, gelişim için atılabilecek adımlar mevcuttur.

- ▶ Bilim Ağacı Mentorluk Programı kapsamında mentor ve menti olmak için başvuru kriterleri net bir şekilde tanımlanmış ve farklı kanallarla hedef kitle ile paylaşılmıştır: web sitesi, sosyal medya duyuruları, e-posta duyuruları, birebir iletişim vb.
- ▶ Program tasarımına göre, eşleştirmelerin mentilerin gelişim hedefleri doğrultusunda mentorların bilgi, birikim ve alan uzmanlığı deneyimleri göz önünde bulundurularak mentorluk yönetim sistemi üzerinden (MYS) Vakıf tarafından gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Bununla birlikte hem bunun pilot uygulama olması, hem de mentor sayısının sınırlı olması sebebiyle, mentorluk eşleşmeleri sadece meslek/bölüm uyumluluğu kriteri üzerinden yapılmıştır. Eşleşmeleri program yönetimi gerçekleştirmiştir.
- ▶ Mentor ve mentiler, eşleşmeleri ile ilgili herhangi bir sıkıntı yaşadıklarında program yönetimine ulaşabilmiş ve sorunlarına çözüm bulabilmişlerdir. Bu şekilde sonlandırılan eşleşmelerin olduğu ve bu kişilerin yeni mentor/mentilerle eşleştirildiği bilgisi verilmiştir.
- ▶ Mentor sayısının sınırlı olması sebebiyle, pek çok mentorun birden fazla mentisi olmuştur. Mentorlar ile gerçekleştirilen odak grup çalışmasında, birden fazla mentisi olan bazı mentorların süreci 1-1 görüşme formatında ilerletmediği, mentileri bir araya getirerek birlikte görüşme yaptığı öğrenilmiştir. Grup

mentorluğu farklı bir formattır ve program yönetimi isterse bu formatı da süreçte tanımlayabilir. Fakat burada, sürecin 1-1 ilerlemesi konusunda bilgilendirme ve netlik sağlama ihtiyacının olduğu görülmüştür.

- ▶ Mentor ve mentilerden gelen değerlendirme ölçeği yanıtları, katılımcıların eşleşmelerinden büyük ölçüde memnun olduklarını göstermiştir:

3.2. Öneriler:

- ▶ Mentor başvuruları alınırken, kişilerin hangi alanlarda mentorluk yapmak istediklerine dair bilgi alınabilir ve gerekirse fikir vermek açısından örneklenebilir. Mezun oldukları bölüm/meslek, iş-yaşam dengesi, sosyal gelişim, sektör bilgisi vb. başlıklar belirlenerek, mentoarlardan bunların hangilerine dair paylaşım yapmak istediklerini seçmeleri istenebilir. Bu şekilde bölüm/meslek kısıtlamasının önüne geçilerek, daha esnek bir eşleşme ve daha zengin bir paylaşım ortamı yaratılabilir.
- ▶ Menti başvuruları alınırken, hangi konuda mentorluk almak istediklerine dair daha net bilgi alınabilir. Bir önceki maddedeki öneriyle paralel olarak, okudukları bölüm/meslek, iş-yaşam dengesi, sosyal gelişim, sektör bilgisi vb. başlıklar belirlenerek mentilere "önlerindeki 6-8 aylık süreçte" kendilerini hangi alanda geliştirmek istedikleri sorulabilir. Burada çerçeveyi daraltmak ve hedefi somutlaştırmalarını istemek, hedeflerin ve beklentilerin gerçekçi olması açısından önemlidir.

4. ÖLÇME VE GÖZDEN GEÇİRME İÇİN ETKİLİ SÜREÇLER:

- ▶ Programın başarı tanımı nedir?
- ▶ Programın etkinliği nasıl ölçülecektir? Değerlendirmeyi kimler, hangi kriterlere göre, ne sıklıkta yapacak?
- ▶ Kişilerin karşılaşabilecekleri problemleri ön görebilecek bir süreç tasarımı var mı? Zamanında aksiyon alınıp alınmadığı nasıl değerlendirilecek?
- ▶ Değerlendirme sonuçları ne ölçüde, hangi şekilde uygulamaya geçirilecek?

4.1. Değerlendirme:

Program, ölçme ve gözden geçirme konusunda temel standartların üzerine çıkmakla birlikte, gelişim için atılabilecek adımlar mevcuttur.

- ▶ Programın amaçları ve hedefleri net bir şekilde tanımlanmıştır; bununla birlikte programın başarı kriteri üzerinde daha net bir tanımlama ihtiyacı bulunmaktadır.
- ▶ Programın etkinliği, program sonunda mentor ve mentiler ile ayrı olarak paylaşılan “Değerlendirme Ölçeği” ile ölçülmektedir. Bu ölçeklerde mentorlar için yirmi altı (26), mentiler için otuz üç (33) adet 1-5 skalasında değerlendirme sorusu, genel memnuniyete dair 1-10 skalasında değerlendirme sorusu ve yorumlarını yazabilmeleri için açık metin alanı bulunmaktadır.
- ▶ Değerlendirme ölçeği, mentor ve mentilerin öz değerlendirme yapmalarına, eşleştikleri kişiye dair değerlendirme yapmalarına, program içeriği ve uygulamasının etkinliğini değerlendirmelerine imkan vermesi açısından başarılıdır. Ek olarak, bazı soruların olumsuz cümle şeklinde sorulmuş olması, dikkati sağlama ve otomatik yanıtlar vermeyi engellemesi açısından iyi düşünülmüş bir detay olmuştur.
- ▶ Katılımcılardan yalnızca mevcut uygulamalara dair geribildirim almak değil, olası yeni uygulamalar ile ilgili de yorum almak üzere sorular sorulması, program yönetiminin proaktif yaklaşımını göstermektedir. (Örneğin, mentilere akran mentorluğu ile ilgili soru sorulması).
- ▶ Bazı konu başlıklarında yalnızca mentorlara soru sorulduğu, aynı soruların mentilere yöneltilmediği görülmüştür (örn. Mentorluk eğitimi). Bu durum çok kritik olmasa da, büyük resimde bazı detayları kaçırma ihtimalini doğurabilir.
- ▶ Soru sayısı, değerlendirilmek istenen alanların kapsamı açısından mantıklı olmakla birlikte, bir değerlendirme ölçeği için uzun sayılmaktadır. Bu durum özellikle mentiler tarafında geri dönüşlerin azalmasına ve/veya yanıtların otomatikleşmesine yol açabilir.
- ▶ Program yönetimi, değerlendirme ölçeğini mentor ve mentiler ile paylaşmış; doldurulması konusunda da düzenli takip gerçekleştirmiştir. Mentor ve mentilerle yapılan özelleştirilmiş iletişim, dönüş sağlanması konusunda etkili olmuştur.
- ▶ Program yönetim ekibinin yaklaşımı sistemli, özenli ve profesyoneldir. Yalnızca kısa vadeli değil, orta ve uzun vadede programın gelmesini istedikleri nokta ile ilgili net hedefleri vardır ve bununla ilgili net adımlar atmaktadırlar:
 - Mentorluk programının gerçekten belirlenen amaç doğrultusunda ilerleyip ilerlemediğinin, belirlenen hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının, programın ne kadar etkin uygulandığının ve hangi alanlarda ne gibi iyileştirmeler yapılabileceğinin değerlendirilmesi için profesyonel uzmanlık desteği almışlar,
 - İlerleyen süreçte EMCC Global ISMCP akreditasyonu yoluna girmek ile ilgilendiklerini ve bu doğrultuda program tasarımını ISMCP kriterleri ve kalite standartları çerçevesinde değerlendirmek ve iyileştirmek istediklerini paylaşmışlardır.

4.2. Öneriler:

- ▶ Program süresince tek bir kez süreç sonunda değerlendirme yapmaktansa, ara değerlendirmeler yapılması önerilir.
 - Süreç başladıktan hemen sonra, süreç ortasında ve sonunda yapılacak şekilde planlama yapılabilir.
 - Süreç başında ve ortasında yapılacak değerlendirmeler olası sıkıntıların fark edilmesine ve zamanında çözüm üretilmesine imkan verecektir.

- Bu şekilde program sonunda yapılacak değerlendirme ölçeğindeki soru sayısı da azaltılabilir.
- Planlama yapılırken; tam olarak neyin ne zaman değerlendirilmek istendiğini düşünmek yararlı olur. Program bilgilendirmelerinin etkinliğinin sürecin başında ve ortasında değerlendirilmesi, mentorluk eğitimin etkinliğinin sürecin başında değerlendirilmesi vb.
- ▶ Değerlendirmelerde en doğru bilginin alınabilmesi ve gerçek ihtiyaçların duyulabilmesi için, güven ortamının yaratılması esastır. Özellikle mentiler için, “bursu kaybetme” vb. kaygılar açıklıkla geribildirim vermelerinin önünde engel yaratabilir. Program yönetimi ekibinin bu yönde iletişim yapması yararlı olur.
- ▶ Mentor ve menti deneyimlerinin karşılaştırılabilmesi için paralel sorulara daha fazla yer vermek yararlı olabilir (örneğin mentorluk eğitimi ile ilgili soru mentilere de sorulabilir vb.)
- ▶ Tekrara kaçan sorular yeniden değerlendirilebilir ve mümkünse tek bir soruya indirgenebilir (örneğin program ekibinden yönlendirme, bilgilendirme, geribildirim, iletişim sorularında örtüşme olabilir).

5. ETİK VE ÖZEN GÖSTERME YÜKÜMLÜLÜĞÜNDE YÜKSEK STANDARTLAR:

- ▶ Programda tüm paydaşların rol ve sorumlulukları, kendilerinden beklenen davranış çerçevesi net olarak tanımlanmış mı?
- ▶ Mentorluk ilişkilerinde ve/veya paydaşlar arasında oluşabilecek çatışmaların (çıkar çatışması, uygunsuz davranış vb.) nasıl ele alınacağı tanımlanmış mı?
- ▶ Programda paydaşlarla paylaşılan bir etik kod bulunuyor mu?

5.1. Değerlendirme:

Program, **etik ve özen gösterme yükümlülüğünü yerine getirmektedir**. Daha da etkin bir süreç için, yapılabilecek eklemeler mevcuttur.

- ▶ Programda paydaşların rol ve sorumlulukları net olarak tanımlanmıştır:
 - Bilim Ağacı Vakfı Web sitesinde web sitesinde “Mentorluk” için özel olarak hazırlanmış bölümde Program Yönergesi içerisinde tüm tarafların erişimine açılmıştır.
 - Mentorluk eğitimi içerisinde mentor ve mentilerin rol ve sorumluluklarına değinilmektedir.
 - Word dokümanı olarak hazırlanmış bir Program Rehberi içerisinde mentor, menti ve program yönetiminin rol ve sorumlulukları detaylı olarak belirtilmiştir.
- ▶ Gizlilik ve etik, Bilim Ağacı Vakfı Mentorluk Programı içerisinde mentorluk ilişkisinin temel prensipleri olarak tanımlanmıştır.
 - Gizliliğin tanımı ve kapsamı, web sitesinde yer alan program yönergesi içerisinde detaylandırılmıştır.
 - EMCC Global Etik Kodu, Program Yönergesi içerisinde tüm tarafların erişimine açılmıştır.
- ▶ Program yönetimi ile yapılan değerlendirme toplantısında paylaşılan bir deneyim örneği, etik davranış çerçevesi dışında bir durumla karşılaşıldığında konunun titizlikle ele alındığını ve başarıyla yönetildiğini göstermiştir.

5.2. Öneriler:

- ▶ Bölüm 3.1.'de de belirtildiği gibi, bazı mentorların süreci 1-1 görüşme formatında ilerletmediği, mentileri bir araya getirerek birlikte görüşme yaptığı öğrenilmiştir.
 - Grup mentorluğu farklı bir formattır ve program yönetimi isterse bu formatı da süreçte tanımlayabilir. Fakat bunun tüm katılımcıların bilgisi ve onayı dahilinde olduğundan emin olunması önemlidir.
 - Grup görüşmelerinde gizlilik prensibi riske girmeye daha müsait olabilmektedir. Bununla birlikte, mentiler arasındaki yaş farkı, mizaç farkı vb. faktörlerle farklı bir ilişki dinamiği ortaya çıkabilir ve süreçten istenen fayda elde edilemeyebilir.
 - 1-1 formatta ilerlenmesi konusunda daha net bir iletişim yapılması; istisnai ve/veya standart görüşmelere ek olarak mentileri bir araya getirmenin yararlı olacağı düşünülüyorsa mutlaka mentilerin de onayının alınmasının gerektiği mentorlarla paylaşılmalıdır.
- ▶ Mentorluk ilişkisinde ortaya çıkabilecek etik dışı durumlarda (çıkar çatışması, uygunsuz davranış vb.) tarafların haklarını biliyor olmaları, eşleşmeyi sonlandırabileceklerini bilmeleri önemlidir.
 - Bölüm 3.1.'de paylaşıldığı gibi, mentor ve mentiler eşleşmeleri ile ilgili herhangi bir sıkıntı yaşadıklarında program yönetimine ulaşabilmiş, ve sorunlarına çözüm bulabilmişlerdir.
 - Yine de özellikle mentiler tarafında “bursu kaybetme” vb. kaygılar, böyle bir durum yaşasalar dahi program yönetimine bildirmelerinin önünde engel teşkil edebilir. Program yönetimi ekibinin bu yönde güven verici bir iletişim yapması yararlı olur.

6. PROGRAM İDARE SÜRECİ/SİSTEMLERİ İÇERİSİNDE KATILIMCILARIN DESTEKLENMESİ:

- ▶ Katılımcılar mentorluk programında yer aldıkları süre boyunca; programa katılım aşamasında ve program tamamlandıktan sonraki süreçlerde gerekli desteği görüyor mu?
- ▶ Program tasarımı ve uygulaması ne kadar sistematik ve profesyonel? Süreçler, yöntem ve adımlar tüm paydaşlarla şeffaf bir şekilde paylaşılıyor mu?

6.1. Değerlendirme:

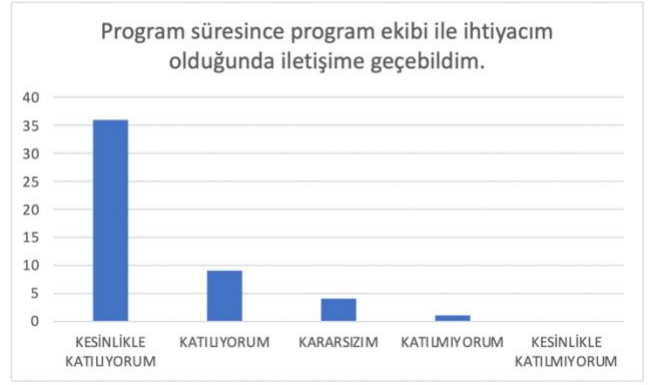
Program, **idare süreci/sistemleri içerisinde katılımcıların desteklenmesi standardını yerine getirmektedir.** Daha da etkin bir süreç için, yapılabilecek eklemeler mevcuttur.

- ▶ Program tasarımı sistematik bir şekilde gerçekleştirilmiştir ve süreç adımlarına dair detaylar, program çalışma esasları, prensipler, paydaşların rol ve sorumlulukları vb. detaylar net olarak tanımlanmıştır. Bilim Ağacı Vakfı Web sitesinde web sitesinde “Mentorluk” için özel olarak hazırlanmış bölümde Program Yönergesi içerisinde tüm detaylar görülebilmektedir.
- ▶ Katılımcılar program yönetim ekibi ile sorunsuz ve etkili bir şekilde iletişim kurabilmektedirler. Bölüm 3.1.'de paylaşıldığı gibi, mentor ve mentiler eşleşmeleri ile ilgili herhangi bir sıkıntı yaşadıklarında program yönetimine ulaşabilmiş, ve sorunlarına çözüm bulabilmişlerdir.
- ▶ Mentor ve mentilerden gelen değerlendirme ölçeği yanıtları, katılımcıların program yönetiminden gelen destek ve yönlendirmeden büyük ölçüde memnun olduklarını göstermiştir:

MENTOR

MENTİ

6.2. Öneriler:

Raporun önceki bölümlerinde detaylandırılan iyileştirme önerileri, bu bölüme doğrudan hizmet eden önerilerdir, tekrara düşmemek adına bu bölümde yazılmamıştır.